Research Article

Improving Communication Skills in Chinese Through a Short-term Training Course: A Case Study of First-Year-Students at Thepsatri Rajabhat University

Phattrapron Chokpaiboon[1], Sutinee Wongwattananukun[1], Kawinkorn Chaijaroen[1], Sukanya Thonghaew[1], and Puthep Prapagorn[1*]

Received: September 6, 2023 **Revised:** January 24, 2024 **Accepted:** January 24, 2024

Abstract

The objectives of this research were (1) to develop a short-term training course for enhancing Chinese language communication skills of students in the various faculties of the Thepsatri Rajabhat University, (2) to evaluate them in pre- and post-training tests, (3) to study the satisfaction level of the target group towards using the Chinese language communication skills training course. The target group for this research were first-year students of the 2022 academic year from all six faculties at Thepsatri Rajabhat University, totaling approximately 1,341 persons, using purposive sampling. The research tools included: (1) a draft of the short-term training course for improving Chinese language communication skills; (2) pre- and post-training tests; (3) post-learning unit practice exercises; and (4) evaluation forms for feedback and satisfaction with the training program. All research tools were quality checked by experts. The research revealed that 1) the drafted short-term training course is highly suitable for this training program (μ=4.40, S.D.=0.23), 2) the post-training test scores are higher than the pre-training test scores, with an improvement by 11.25 points, and 3) the satisfaction level of the target group towards the Chinese language communication skills training course is at a high level (μ=4.55, S.D.=0.66). This shows that the developed course improves the Chinese language communication skills of the target group of students.

Keyword: Improving; Short-term Training Course; Communication Skills; Chinese; Rajabhat University

[1] Chinese Major, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University, Thailand
* Corresponding author e-mail: puthep.p@lawasri.tru.ac.th

บทความวิจัย

การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยหลักสูตรอบรมระยะสั้น กรณีศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภัทราพร โชคไพบูลย์[1], สุธินี วงศ์วัฒนานุกูล[1], กวินกรณ์ ชัยเจริญ[1], สุกัญญา ทองแห้ว[1] และ ภูเทพ ประภากร[1*]

รับบทความ: 6 กันยายน 2566 **แก้ไขบทความ:** 24 มกราคม 2567 **รับตีพิมพ์:** 24 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี 2) เพื่อประเมินผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนโดยใช้หลักสูตรระยะสั้น และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการนำหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนมาใช้ในการอบรม กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2565 สังกัดคณะต่าง ๆ ทั้ง 6 คณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 1,341 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ร่างหลักสูตรอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน (2) แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม (3) แบบฝึกหัดหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ และ (4) แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเครื่องมือการวิจัยทุกประเภทได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผลการวิจัยพบว่า 1) โครงร่างหลักสูตรที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น เพื่อการอบรมระยะสั้นครั้งนี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (μ=4.40, S.D.=0.23) 2) ผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม โดยมีคะแนนความก้าวหน้าอยู่ที่ 11.25 และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการนำหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนมาใช้ในการอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ=4.55, S.D.=0.66) แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: การพัฒนา; หลักสูตรระยะสั้น; ทักษะการสื่อสาร; ภาษาจีน; มหาวิทยาลัยราชภัฏ

[1] สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
* Corresponding author e-mail: puthep.p@lawasri.tru.ac.th

บทนำ

ปัจจุบันภาษาจีนเป็นอีกภาษาหนึ่งที่ได้รับความนิยมและสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ ในประเทศไทยมีผู้สนใจศึกษาภาษาจีนเป็นจำนวนมากและเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากการเปิดสอนภาษาจีนในสถานศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา ตัวอย่างที่เห็นเด่นชัดในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ได้แก่ จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี และสระบุรีมีสถานศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีนมากกว่า 50 แห่ง โดยผลการสำรวจในปี พ.ศ. 2561 พบว่าสถานศึกษาที่เปิดสอนภาษาจีนในจังหวัดลพบุรีมีจำนวน 25 แห่ง สิงห์บุรี 7 แห่ง และสระบุรี 21 แห่ง อีกทั้งยังมีแนวโน้มเปิดเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขยายชั้นเรียนภาษาจีนในสถานศึกษา สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาต่าง ๆ ให้ความสำคัญต่อการศึกษาภาษาจีน และมีส่วนช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนชาวไทยให้สามารถสื่อสารภาษาจีนเบื้องต้นได้ (Prapagorn, 2020)

สถานศึกษาในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีที่เปิดสอนภาษาจีนดังกล่าว ส่วนใหญ่เปิดสอนภาษาจีนในรูปแบบห้องเรียนแผนการเรียนภาษาจีน และเปิดสอนเป็นรายวิชาเสริมเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนที่ไม่ได้ศึกษาในแผนการเรียนภาษาจีนด้วย ส่งผลให้ผู้เรียนที่เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจำนวนมากมีพื้นฐานความรู้ภาษาจีนที่แตกต่างกันมาก รวมถึงผู้เรียนบางส่วนไม่มีความรู้ภาษาจีนมาก่อน แต่เมื่อต้องเข้ามาศึกษาในระดับอุดมศึกษาแล้ว ก็ต้องเข้าเรียนกลุ่มรายวิชาศึกษาทั่วไป ซึ่งจะมีกลุ่มภาษาต่างประเทศให้สาขาวิชาเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยในปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาที่เลือกรายวิชาศึกษาทั่วไปเป็นภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเฉพาะการศึกษาภาคปกติ ประจำภาคการศึกษาที่ 1 มีจำนวน 9 กลุ่ม และในภาคการศึกษาที่ 2 มีจำนวน 17 กลุ่ม (Educational Service System, Thepsatri Rajabhat University, 2022) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนจะเริ่มตั้งแต่พื้นฐานด้านการออกเสียงภาษาจีน ความรู้เกี่ยวกับประเทศจีนและการสื่อสารภาษาจีนในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เมื่อกลุ่มผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานแตกต่างกันมาก ย่อมสร้างความกดดัน กังวลและไม่คุ้นชินกับการฝึกการออกเสียง รวมถึงสนทนาภาษาจีนในชั้นเรียน นอกจากนี้ เมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอนในแต่ละภาคการศึกษาแล้ว ผู้เรียนขาดโอกาสในการนำความรู้ภาษาจีนไปใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้เกิดการสูญเสียโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตน และลดโอกาสในการสร้างคุณค่าเพิ่มให้แก่ตนเมื่อต้องไปสมัครงาน ประเด็นดังกล่าวสะท้อนเห็นถึงสภาพปัญหาของผู้เรียนส่วนใหญ่ที่ไม่ใช่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนที่ได้เรียนภาษาจีนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี พ.ศ. 2566-2570 ที่ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1. การพัฒนาท้องถิ่น 2. การผลิตและพัฒนาครู 3. การยกระดับคุณภาพการศึกษา และ 4. พัฒนาระบบบริหารจัดการ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่บูรณาการระหว่างแผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2561-2565 ซึ่งปีการศึกษา 2565 มีการจัดทำโครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของนักศึกษา เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ที่ 3 เพื่อต้องการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีสมรรถนะตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

คณะผู้วิจัยได้ออกแบบหลักสูตรระยะสั้นที่นำแนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ โดยนำแนวคิดแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Hilda Taba) (Patphol, 2019) และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบ Active Learning มาใช้เป็นกรอบในการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นในครั้งนี้ พร้อมทั้งออกแบบเอกสารประกอบการ

อบรม 5 บทเรียนที่เน้นการสื่อสารภาษาจีนในชีวิตประจำวัน แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน โดยเทียบเคียงเนื้อหาการเรียนรู้กับการทดสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนนานาชาติ (HSK) ระดับ 2 มาเป็นเกณฑ์การกำหนดขอบเขตของเนื้อหา คำศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียบเรียงในเอกสารประกอบการอบรม เนื่องด้วยจากการสำรวจภูมิหลังข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายพบว่ากลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เคยเรียนภาษาจีนมาแล้ว แต่ไม่ได้เรียนอย่างต่อเนื่อง คณะผู้วิจัยจึงเลือกระดับ 2 มาเป็นเกณฑ์ในการออกแบบแบบทดสอบ

แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา 7 ขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายไปจนถึงการประเมินผลนั้น มุ่งเน้นความสำคัญของหลักสูตรที่เปรียบเสมือนเป็นแผนสำหรับการเรียนรู้ที่เป็นเครื่องมือสำคัญให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยเริ่มจากกระบวนการวิเคราะห์ความต้องการและสภาพปัญหาของผู้เรียน แล้วจึงนำมากำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อันจะนำไปสู่การกำหนดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการวัดประเมินผล (Patphol, 2019) ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าแนวคิดนี้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายต้องศึกษาภาษาจีนในระยะเวลาที่จำกัด และมีภูมิหลังความรู้ภาษาจีนแตกต่างกัน การคัดเลือกประสบการณ์หรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้จึงต้องกำหนดให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ต้องให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงเนื้อหาการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์สอดคล้องกัน ตามเป้าหมายของแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบาที่เห็นว่าหลักสูตรควรพัฒนาด้วยวิธีการแบบรากหญ้า โดยครูหรือผู้นำหลักสูตรไปใช้มีหน้าที่สำคัญที่สุดในการพัฒนา

สำหรับแนวทางการสอนแบบ Active Learning คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้กระทำลงไป เป็นการจัดกิจกรรมเรียนรู้ หลักการจัดการสอนแบบ Active Learning จะเป็นการนำกลวิธีการสอน รวมถึงกิจกรรมที่ผู้เรียน มีส่วนร่วมหลากหลายรูปแบบเข้ามาใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนในบทเรียนปกติ ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning อาทิ การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning Group) คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยจัดเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-6 คน การเรียนรู้แบบใช้เกม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนนำเกมเข้าบูรณาการในการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ทั้งในขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน การสอน การมอบหมายงาน และหรือขั้นการประเมินผล (Pruettikul, 2015) งานวิจัยนี้นำแนวคิดดังกล่าวมาประยุกต์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้และแบบฝึกหัด เพื่อฝึกการสื่อสารของนักศึกษา

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 2 มาเป็นกรอบในการคัดเลือกคำศัพท์ หลักไวยากรณ์ เนื้อหาแต่ละบท ตลอดจนแบบฝึกหัดและการออกแบบแบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม ซึ่งมีการจำลองรูปแบบของแบบทดสอบให้ใกล้เคียงกับ HSK ระดับ 2 มากที่สุด โดยทั่วไป การสอบ HSK ระดับ 2 แบบทดสอบประกอบด้วยการฟัง 35 ข้อ และการอ่าน 25 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ขอบเขตของคำศัพท์และหลักไวยากรณ์มุ่งเน้นการใช้ภาษาจีนสื่อสารเป็นประโยคง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน รู้และเข้าใจคำศัพท์ประมาณ 300 คำ ทั้งนี้คำศัพท์แต่ละบทจะกำหนดให้มีจำนวนไม่เกิน 40 คำ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำและเรียนรู้ได้ภายในระยะเวลาที่จำกัด และไม่เป็นภาระมากจนเกินไป อีกทั้งสามารถนำคำศัพท์ไปใช้เพื่อการสื่อสารและการทดสอบหลังอบรมได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากสภาพปัญหาและความสำคัญ ที่มาของงานวิจัยดังกล่าว คณะผู้วิจัยจึงกำหนดปัญหาการวิจัยในครั้งนี้ คือ หลักสูตรระยะสั้นสามารถช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1

ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีได้หรือไม่ และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการนำหลักสูตรไปใช้มากน้อยเพียงใด ประโยชน์ที่จะได้รับจากงานวิจัยนี้ประกอบด้วยนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีสามารถใช้ภาษาจีนในการสื่อสารเบื้องต้นในชีวิตประจำวันได้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน
2. เพื่อประเมินผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการอบรมในหลักสูตรระยะสั้น

การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัยนี้นำแนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติของ Zhu and Liping (2008) การจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบ Active Learning และแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

กรอบแนวคิด

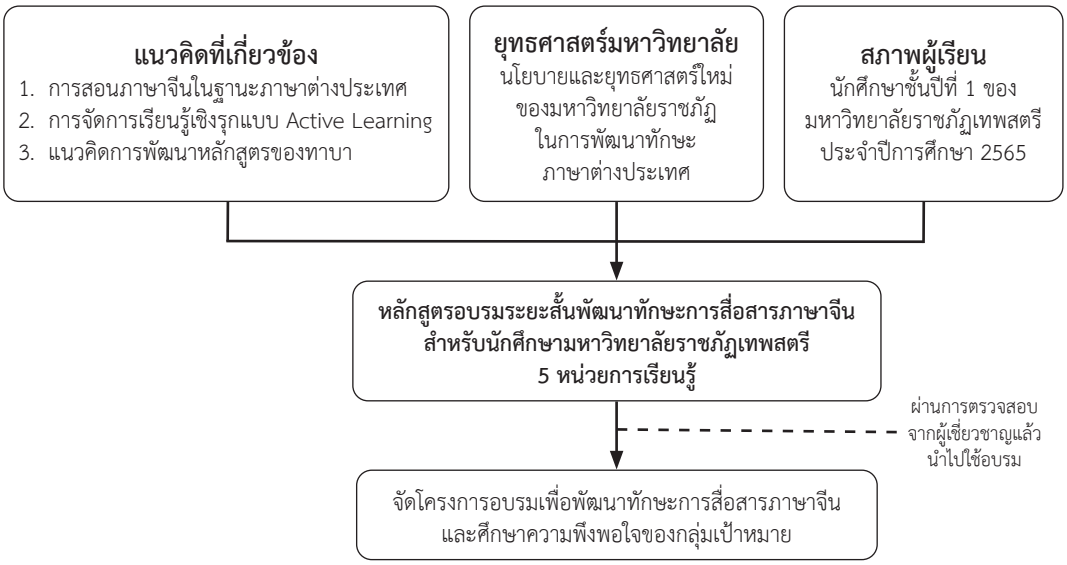

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2565 สังกัดคณะต่าง ๆ ทั้ง 6 คณะของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จำนวน 1,341 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศให้แก่นักศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ร่างหลักสูตรอบรมระยะสั้น เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย 1. เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และ 2. เพื่อเสริมศักยภาพและคุณภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ซึ่งการออกแบบหลักสูตรได้นำแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบาและประยุกต์แนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศ รวมถึงแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning มาเป็นกรอบการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น ดังนี้

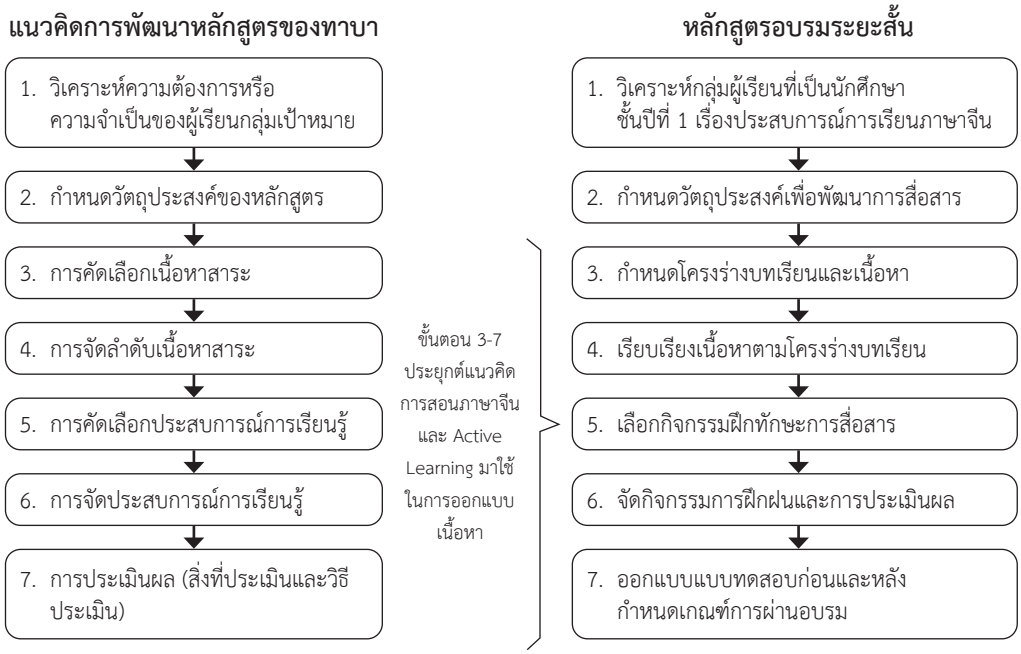

ภาพที่ 2 กรอบการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น

2) แบบฝึกหัดหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 10 ข้อ รูปแบบข้อคำถามประกอบด้วยการเลือกคำศัพท์ การเรียงคำให้เป็นประโยค การแปลและการจับคู่ประโยคคำถามและคำตอบให้สัมพันธ์กัน เนื้อหาในแบบฝึกหัดครอบคลุมเนื้อหาประจำหน่วยการเรียนรู้ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 คน โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้แต่ละบท (IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญให้ความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งได้ค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3) แบบทดสอบก่อนและหลังการอบรม จำนวน 30 ข้อ จำลองรูปแบบข้อคำถามจากข้อสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน HSK ระดับ 2 แบ่งข้อคำถามออกเป็น การฟัง การอ่าน เนื้อหาของแบบทดสอบครอบคลุมเรื่องคำศัพท์ ไวยากรณ์ การใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารเบื้องต้นทั้ง 5 หน่วยการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาจีนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ จำนวน 3 คน โดยตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในแต่ละบท ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยใช้

ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 ได้ค่า IOC ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 แล้วนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบ ซึ่งค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-1.00 และค่าอำนาจจำแนกได้ 0.20 ขึ้นไปทุกข้อคำถาม แล้วจึงนำไปจัดพิมพ์ก่อนนำไปใช้จริง

4) แบบประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนโดยใช้หลักสูตรระยะสั้น สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี วัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นและความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนโดยใช้โมเดลการอบรมหลักสูตรระยะสั้น สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แบบประเมินฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ประสบการณ์การเรียนภาษาจีน การสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน

ตอนที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการ แบ่งเป็น 5 ด้าน แต่ละด้านมีข้อคำถามเท่ากันคือ 5 ข้อ ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านกิจกรรมในหลักสูตร ด้านที่ 2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ด้านที่ 3 ด้านการวัดและประเมินผลความรู้ ด้านที่ 4 สื่อการเรียนการสอน และด้านที่ 5 ด้านการประเมินผลความพึงพอใจในการจัดโครงการในภาพรวม รายละเอียดข้อคำถามแต่ละด้านปรากฏในตารางที่ 4

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเสนอข้อคิดเห็นในการจัดโครงการ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินนี้ได้ดำเนินการส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน การวัดและประเมินผล จำนวน 3 คนเป็นผู้พิจารณาให้ความคิดเห็น โดยให้ประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหากับจุดประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรโดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งได้ค่า IOC แต่ละข้ออยู่ระหว่าง 0.50-1.00 แล้วจึงนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยต่อไป

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 ประชุม วางแผน กำหนดขอบเขตเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะการสื่อสารภาษาต่างประเทศของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนำแนวคิดการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบ Active Learning การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเนื้อหาหลักสูตร ตลอดจนนำไปใช้ในการออกแบบคู่มือการอบรมและการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 คณะผู้วิจัยออกแบบเนื้อหาในคู่มือการอบรม 5 หน่วยการเรียนรู้ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แล้วนำเนื้อหาไปออกแบบแบบฝึกหัด แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน

ขั้นตอนที่ 3 นำเครื่องมือการวิจัยส่งให้แก่ผู้เชี่ยวชาญตรวจประเมินผล แล้วนำผลการตรวจประเมินมาปรับปรุงแก้ไข นอกจากนี้ยังนำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อประเมินความยากง่ายของแบบทดสอบ แล้วจึงปรับปรุงแก้ไขจนเสร็จสมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 4 จัดอบรมให้แก่นักศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งก่อนอบรมจะทดสอบก่อนเรียน ขณะอบรมจะให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ และหลังอบรมครบเนื้อหาทุกหน่วยการเรียนรู้แล้วจึงทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินความรู้ของนักศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 นำผลการทดสอบมารวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอผลการประเมินในภาพรวม เพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของหลักสูตร แล้วจึงจัดทำรายงานการวิจัยเสนอต่อมหาวิทยาลัยต่อไป

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการประเมินความพึงพอใจในงานวิจัยนี้โดยการให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง ผู้ตอบมีความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าที่วัดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย โดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อตามการแปลผลของ Nantasukorn (2011) ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี มีรายละเอียด ดังนี้

1) หลักการของหลักสูตร

ปัจจุบันภาษาจีนนับเป็นอีกภาษาหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมและสำคัญมากขึ้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีตระหนักถึงความสำคัญของภาษาจีน โดยมุ่งหวังให้นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อภาษาจีน สามารถใช้ภาษาจีน สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนแสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ หรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของจีนได้ เพื่อให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยมีทักษะความสามารถด้านภาษาจีนตามเกณฑ์มาตรฐานสากล และมีศักยภาพต่อการแข่งขันในตลาดแรงงาน สามารถเพิ่มอัตราการมีงานทำมากขึ้น

2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย

2.1 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน
2.2 เพื่อเสริมศักยภาพและคุณภาพของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

3) สมรรถนะ/ทักษะที่มุ่งหวังให้เกิดกับผู้เรียน

3.1 ทักษะในการสื่อสารภาษาจีน

3.2 ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) จากการวิเคราะห์สถานการณ์จำลอง

3.3 ทักษะการประยุกต์ใช้ภาษากับศาสตร์ที่เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรฯ มีระยะเวลาในการอบรมจำนวน 30 ชั่วโมง จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีน

หน่วย/เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา/สื่อ/เอกสารประกอบการอบรม	ชั่วโมง	
			ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. การแนะนำตัว การทักทายเบื้องต้น เป็นภาษาจีน	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน รูปประโยคพื้นฐานในการแนะนำตัว การทักทายได้ 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในระดับพื้นฐาน 3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีนและไทย	คำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคพื้นฐานภาษาจีน ในการแนะนำตัว การทักทายเบื้องต้น และวัฒนธรรมจีน เรื่องชื่อ นามสกุลของชาวจีน เอกสารประกอบการอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 และสื่อเกมจับคู่คำศัพท์	3	3
2. การบอกตัวเลข วัน เดือน ปี วันในสัปดาห์ และเวลา	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคภาษาจีน ในการบอกตัวเลข วัน เดือน ปี วันในสัปดาห์และเวลาได้ 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในระดับพื้นฐาน 3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีนและไทย	คำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคพื้นฐานภาษาจีน ในการบอกตัวเลข วัน เดือน ปี วันในสัปดาห์ เวลา และวัฒนธรรมจีน เรื่องตัวเลขกับภาษาจีน เอกสารประกอบการอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 และสื่อเกมการเรียงประโยค	3	3
3. การซื้อขายสินค้า	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคภาษาจีนในการซื้อขาย 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในระดับพื้นฐาน 3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีนและไทย	คำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคพื้นฐานภาษาจีน ในการซื้อขายสินค้าเบื้องต้น และวัฒนธรรมจีน เรื่องการสี เอกสารประกอบการอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 และสื่อเกมคำศัพท์	3	3
4. การบอกทิศทาง	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคภาษาจีนในการบอกทิศทาง 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในระดับพื้นฐาน 3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีนและไทย	คำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคพื้นฐานภาษาจีน ในการบอกทิศทาง สถานที่ เบื้องต้น และวัฒนธรรมจีน เรื่องทิศทาง เอกสารประกอบการอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 และสื่อเกมคำศัพท์	3	3
5. การบอกอาชีพ	1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคภาษาจีนในการบอกอาชีพ 2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถใช้ภาษาจีนเพื่อสื่อสารในระดับพื้นฐาน 3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจความแตกต่างทางวัฒนธรรมจีนและไทย	คำศัพท์ สำนวน และรูปประโยคพื้นฐานภาษาจีน ในการบอกอาชีพเบื้องต้นได้ และวัฒนธรรมจีน เอกสารประกอบการอบรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 และสื่อเกมคำศัพท์	3	3

5) การบริหารและพัฒนาหลักสูตร

5.1 สาขาวิชาดำเนินการโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ซึ่งมีอาจารย์ประจำทั้งสิ้น 5 คน และอาจารย์ชาวจีน 1 คน ซึ่งมีหัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนด้านเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.2 หัวหน้าสาขาวิชาเป็นผู้ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดตารางเรียนและการสอน รวมถึงการวัดและประเมินผลหลังการอบรม

5.3 หลักสูตรอาจจัดให้มีความร่วมมือกับสาขาวิชา หรือคณะ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ขึ้นอยู่กับความจำเป็นหรือการพัฒนาความรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

5.4 การบริหารจัดการงานด้านวิชาการของหลักสูตรอยู่ภายใต้กฎระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีว่าด้วยระบบคลังหน่วยกิตหรือการบริหารจัดการหลักสูตรระยะสั้น

6) การประเมินผลและการติดตามการดำเนินการ

6.1 ผู้เข้าอบรมประเมินประสิทธิผลของการอบรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ผ่านแบบทดสอบเมื่อสิ้นสุดการอบรม

6.2 ผู้เข้าอบรมหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยภาพรวม เมื่อสิ้นสุดการอบรมโดยใช้แบบสอบถาม Online

7) การวัดและประเมินผล

7.1 คุณสมบัติของผู้ผ่านการอบรมในหลักสูตรหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจะต้องมีเวลาอบรมในหลักสูตร และผ่านการทำแบบทดสอบหลังอบรมที่จำลองการสอบ HSK ระดับ 2 คิดเป็นร้อยละ 80 จึงจะได้รับวุฒิบัตรในการเข้ารับการฝึกอบรม

7.2 การรับประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้น ผู้เข้าอบรมผ่านเกณฑ์การประเมินในหลักสูตร ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับประกาศนียบัตรหลักสูตรระยะสั้นและผ่านการสอบวัดผลประเมินการอบรม ซึ่งออกโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี หลักสูตรอบรมนี้ได้ผ่านการประเมินร่างหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนแล้ว โดยผลการประเมินปรากฏในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงร่างหลักสูตร

รายการประเมิน	μ	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. การกำหนดชั่วโมงการเรียนแต่ละบทสอดคล้องกับระดับความยากง่ายของเนื้อหา	5.00	0.00	มากที่สุด
2. สื่อการสอนและแบบทดสอบท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ประจำบท	5.00	0.00	มากที่สุด
3. การจัดการเรียนการสอนประจำบทส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการสื่อสาร	4.67	0.58	มากที่สุด
4. แบบฝึกหัดท้ายบทสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ประจำบทและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรในภาพรวม	4.67	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 2 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. จำนวนคำศัพท์ เนื้อหาไวยากรณ์ในแต่ละบทสอดคล้องสัมพันธ์กับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน ระดับ 2	4.33	0.58	มาก
6. กระบวนการออกแบบหลักสูตรสอดคล้องกับแนวคิดแบบจำลองการพัฒนาหลักสูตรของทาบา และแนวคิดการเรียนการสอนแบบ Active Learning	4.33	0.58	มาก
7. ความสอดคล้องของจุดมุ่งหมาย เนื้อหากิจกรรมการเรียนรู้ แบบฝึกหัด การวัดและประเมินผลในหลักสูตร	4.00	0.00	มาก
8. เนื้อหาสาระการเรียนรู้แต่ละบทถูกต้อง สอดคล้องกัน ตรงตามความต้องการหรือความจำเป็นในการใช้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	4.00	0.00	มาก
9. การออกแบบแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินความรู้ของผู้เรียนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและสัมพันธ์กับการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีน ระดับ 2	4.00	0.00	มาก
10. เกณฑ์การวัดและประเมินผลก่อนจบหลักสูตรสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	4.00	0.00	มาก
ค่าเฉลี่ย	**4.40**	**0.23**	**มาก**

จากผลการประเมินในตารางที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าโครงร่างหลักสูตรที่ออกแบบและพัฒนาขึ้น เพื่อการอบรมระยะสั้นครั้งนี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (μ=4.40, S.D.=0.23) ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงโครงร่างหลักสูตรอีกครั้งตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงได้นำหลักสูตรดังกล่าวไปดำเนินการอบรมตามแผนการจัดกิจกรรมแต่ละบทเรียบร้อยแล้ว โดยก่อนและหลังการอบรมได้จัดสอบวัดความรู้ที่จำลองการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนระดับ 2 ให้แก่ผู้เข้าอบรมทุกคน ผลการทดสอบปรากฏในตารางที่ 3 ดังนี้

1. ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมของกลุ่มเป้าหมายในภาพรวมที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบก่อนและหลังการอบรมของกลุ่มเป้าหมาย

จำนวนกลุ่มเป้าหมาย (N)	การทดสอบ	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	คะแนนของความก้าวหน้า
1,341 คน	ก่อนอบรม	30	13.00	5.56	+11.25
	หลังอบรม	30	24.25	3.47	

จากผลการประเมินในตารางที่ 3 พบว่าในภาพรวมของกลุ่มเป้าหมายเพื่อพัฒนาทักษะภาษาจีนตามกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้ว มีผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม โดยมีคะแนนความก้าวหน้าอยู่ที่ 11.25 คะแนนหรือคิดเป็นร้อยละ 37.50 สะท้อนว่าการนำหลักสูตรที่ผ่านการออกแบบและพัฒนามาใช้กับนักศึกษากลุ่มเป้าหมายมีผลที่น่าพึงพอใจและแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของกลุ่มเป้าหมายได้ดีขึ้น

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมาย

2.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน จากการรวบรวมข้อมูล พบว่า กลุ่มเป้าหมายของโครงการทั้งหมด 1,341 คนได้ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจครบทุกคน มีสถานภาพเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.90 ผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่เคยเรียนภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 54.40 โดยตอบว่าเคยเรียนภาษาจีนไม่เกิน 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 21.60 และผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ไม่เคยสอบวัดความรู้ภาษาจีน คิดเป็นร้อยละ 94.60

2.2 ผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรม แยกรายด้านดังนี้

ตารางที่ 4 ข้อมูลผลการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ

ด้านที่ประเมิน	μ	σ	ระดับความพึงพอใจ
ด้านที่ 1 กิจกรรมในหลักสูตร	4.55	0.68	มากที่สุด
ด้านที่ 2 กระบวนการจัดการเรียนการสอน	4.54	0.59	มากที่สุด
ด้านที่ 3 การวัดและประเมินผลความรู้	4.53	0.65	มากที่สุด
ด้านที่ 4 สื่อประกอบการอบรม	4.56	0.57	มากที่สุด
ด้านที่ 5 การประเมินผลความพึงพอใจในภาพรวม	4.55	0.51	มากที่สุด
ผลเฉลี่ยรวมทุกด้าน	**4.55**	**0.60**	**มากที่สุด**

ผลการประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมอบรมในโครงการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนโดยหลักสูตรระยะสั้นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (μ=4.55, S.D.=0.66) ซึ่งด้านที่ได้ผลการประเมินสูงสุดคือด้านสื่อประกอบการอบรม แสดงว่ากลุ่มเป้าหมายมีความชื่นชอบเอกสารและสื่ออื่นที่ตนสามารถนำไปใช้ได้

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) โครงร่างหลักสูตรที่ออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อการอบรมระยะสั้นครั้งนี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (μ=4.40, S.D.=0.23) 2) ผลการทดสอบหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม โดยมีคะแนนความก้าวหน้าอยู่ที่ 11.25 และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการนำหลักสูตรพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนมาใช้ในการอบรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนที่นำแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบามาใช้เป็นกรอบการพัฒนา ทำให้ผู้ออกแบบหลักสูตรสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้และออกแบบเนื้อหาแต่ละบทเรียนได้สอดคล้อง เหมาะสมกับระดับความรู้และลักษณะของนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผลการประเมินความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ คณะผู้จัดทำหลักสูตรยังต้องพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรต่อไป โดยนำข้อเสนแนะของผู้เชี่ยวชาญตลอดจนนักศึกษากลุ่มเป้าหมายมาใช้ประกอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ In-klai, Jitgaroon, and Pongajarn (2020) การพัฒนาหลักสูตรตามแนวคิดของทาบาสอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการการ

อุดมศึกษา เรื่อง ขั้นตอนการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่กล่าวว่าหลักสูตรต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา นักศึกษา รวมถึงบุคคลอื่นที่นำหลักสูตรไปใช้ และสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 หมวด 3 มาตรฐานการดำเนินการเพื่อให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณภาพ ได้กล่าวว่าสถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำความเห็นไปพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการและสร้างความพึงพอใจให้ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์และคุณค่าของการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนในครั้งนี้ พบว่า สามารถพัฒนาเป็นหลักสูตรนำร่องในการพัฒนาศักยภาพด้านการสื่อสารให้แก่นักศึกษาก่อนเข้าสู่การศึกษาตามแผนการเรียนปกติในหลักสูตรของนักศึกษา ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยจะมีการติดตามผลการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องจากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร เพื่อประเมินผลการเรียนของนักศึกษาในปีการศึกษาถัดไปว่าดีขึ้นกว่าปีการศึกษาก่อนหน้าอย่างไร อีกทั้งยังพัฒนาและผลักดันเข้าสู่ระบบคลังหน่วยกิตและการศึกษาเรียนรู้ตลอดชีวิตของมหาวิทยาลัยได้

กระบวนการพัฒนาหลักสูตรครั้งนี้ได้นำการสอบ HSK ระดับ 2 มาเป็นกรอบในการกำหนดคำศัพท์และหลักไวยากรณ์ที่ใช้ในการเรียบเรียงเนื้อหาแต่ละบท เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้กับกลุ่มเป้าหมายสามารถนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอด เพื่อการสอบวัดระดับจริงในอนาคต อีกทั้งการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาของทาบา และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมระหว่างการดำเนินกิจกรรมการอบรม อาทิ การนำคำศัพท์ในบทเรียนไปใช้สื่อสารระหว่างกัน การคัดเลือกกิจกรรมวัฒนธรรมจีนที่กลุ่มเป้าหมายสนใจเข้าร่วมได้อย่างอิสระ ซึ่งจะช่วยสร้างแรงจูงใจและปรับทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาภาษาและวัฒนธรรมจีนได้ ลักษณะการออกแบบกิจกรรมการอบรมเช่นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kaewbut (2021) ที่กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรภาษาจีนตามแบบ Outcome-based Education (OBE) นั้น ความต้องการของ Stakeholders ของผู้ประกอบการเห็นตรงกันว่าหลักสูตรควรมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับดี ควรส่งเสริมให้สอบผ่านการวัดระดับภาษาจีนที่ได้ยอมรับในระดับสากล รวมถึงการออกแบบหลักสูตรควรพิจารณาบรรจุรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมจีนและสภาพปัจจุบันของประเทศจีน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศจีน คนจีน และวัฒนธรรมจีนเพื่อให้สามารถเข้าใจวิธีการสื่อสารและการทำงานของคนจีนได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน Active Learning ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของรายวิชาทั้งหมดในหลักสูตร ซึ่งความคิดเห็นเหล่านี้จะนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร

ด้านผลการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของกลุ่มเป้าหมายที่มีการประเมินผลการทดสอบก่อนและหลังการจัดอบรมไปแล้วแต่ละคณะ พบว่านักศึกษาจากทุกคณะมีคะแนนการทดสอบหลังการอบรมสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละบทจะแทรกการฝึกปฏิบัติการสนทนา การเรียนรู้แบบลงมือทำให้ผู้เรียนได้ฝึกการสื่อสารภาษาจีนโดยการจำลองสถานการณ์ตามเนื้อหาแต่ละบทเรียน แล้วค่อย ๆ พัฒนาสู่การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์ที่คาดว่าผู้เรียนจะได้พบเจอ อาทิ การจำลองสถานการณ์การสื่อสารกับชาวจีน การจำลองสถานการณ์การซื้อขายสินค้าหรือการถามทาง เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลองนำ

ความรู้ที่ตนมีระหว่างการอบรมไปทดลองใช้ และช่วยวัดความรู้ ความเข้าใจของผู้เรียนได้อีกด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เช่นนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Denonpho (2021) ที่กล่าวว่าการสอนภาษาจีนจากง่ายไปหายากหรือการเน้นสื่อสารในชีวิตประจำวันแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากกว่าการเป็นผู้รับเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและสะท้อนความคิด มีปฏิสัมพันธ์ผ่านการสื่อสารภาษาจีนกับผู้อื่น รวมถึงการได้รับคำชมเชย สิ่งเหล่านี้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนได้

การประยุกต์แนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติในเอกสารประกอบการอบรมเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรอบรมระยะสั้นในครั้งนี้ ได้นำแนวคิดการสอนภาษาจีนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติของ Zhu and Liping (2008) กล่าวว่าการสอนภาษาจีนกลางสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติควรเริ่มจากการสร้างให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องแม่นยำเสียก่อน แล้วจึงพัฒนาไปสู่การเพิ่มความคล่องแคล่วในการสื่อสาร และนำไปต่อยอดสร้างสรรค์การสื่อสารใหม่ ๆ ดังนั้น การออกแบบเนื้อหาในแต่ละบท ควรมีการเชื่อมโยงคำศัพท์ให้เห็นถึงวิธีการใช้ในสถานการณ์ที่ต่างกัน และไม่ทำให้ผู้เรียนหลงลืมคำศัพท์ที่เคยเรียน

ด้านการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมการอบรมพบว่ามีผลการประเมินในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่ได้ผลการประเมินสูงสุดคือด้านสื่อประกอบการอบรม สะท้อนให้เห็นว่าการออกแบบเนื้อหาในเอกสารการอบรมตามแนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศนั้น ทำให้ผู้เรียนในฐานะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการนำหลักสูตรและเอกสารนี้มาใช้ในการเรียนของตนสามารถศึกษาความรู้จากเอกสารประกอบการอบรม จนช่วยให้พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนของตนได้ นอกจากนี้คณะผู้วิจัยยังเปิดโอกาสให้นักศึกษากลุ่มเป้าหมายเสนอความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมเพิ่มเติม โดยมีข้อเสนอแนะให้พัฒนาปรับปรุงเรื่องการจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนที่ผู้เรียนต้องการให้มีคำอ่านภาษาไทยหรือระยะเวลาในการจัดกิจกรรม และการทดสอบหลังการอบรมที่นำลักษณะข้อสอบวัดระดับ HSK มาใช้ ซึ่งผู้เรียนที่ไม่เคยสอบ HSK จะไม่คุ้นชินกับรูปแบบข้อสอบ ซึ่งข้อเสนอแนะต่าง ๆ คณะผู้วิจัยจะนำไปพัฒนาต่อไป ตัวอย่างข้อเสนอแนะของผู้เรียน ดังนี้

- ดีครับเพิ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาจีนให้มากขึ้นและยังมีเพิ่มสร้างประสบการณ์ในการพูดและทักษะในการใช้ภาษารวมถึงรู้ถึงศุลกากรต่าง ๆ
- อยากให้มีโครงการแบบนี้อีกเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในอนาคต
- การจัดกิจกรรมนี้มีประโยชน์ดีและช่วยพัฒนาทักษะภาษาจีนได้ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นการพัฒนาหลักสูตรและนำไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนให้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ดังนั้น หากนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเสียก่อน แล้วจึงนำแนวทางหรือเนื้อหาสาระการเรียนรู้แต่ละบทไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยของตน งานวิจัยนี้นำแนวคิดการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรของทาบา ประกอบกับแนวคิดการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศและแนวคิด Active Learning ใช้ประกอบ ผู้สนใจสามารถประยุกต์กรอบแนวคิดการวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรได้

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สนใจสามารถนำแนวทางการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวางแผนงานวิจัยได้ โดยสามารถดัดแปลงแนวคิดการพัฒนาออกแบบหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มผู้เรียนของตน อีกทั้งยังสามารถนำการกำหนดกรอบเนื้อหา รวมถึงการสอบวัดระดับความรู้ภาษาจีนในระดับอื่นไปใช้ในการดำเนินงานวิจัยตามที่สนใจได้

2. ผู้สนใจสามารถกำหนดกลุ่มเป้าหมายการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรให้เห็นชัดเจนมากขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

Educational Service System, Thepsatri Rajabhat University. (2022). *Course Search.* Retrirved from https://reg.tru.ac.th/registrar/class_info_1.asp?facultyid=all&acadyear=2565&semester=1&CAMPUSID=&LEVELID=&CLASSSET=&coursecode=%C8%B7+0011706&coursename=&cmd=2.

Denonpho, M. (2021). Development of basic Chinese speaking skill using active learning activities for Chinese major students of Chandrakasem Rajabhat University. *Journal of Chandrakasemsarn, 27*(1), 106-123. **[in Thai]**

In-klai, L., Jitgaroon, P., & Pongajarn, W. (2020). The curriculum development process higher education: a case study of Pibulsongkram Rajabhat University. *Humanities and Sciences Journal of Graduate School, Pibulsongkram Rajabhat University, 14*(1), 158-174. **[in Thai]**

Kaewbut, P. (2021). The study of Chinese curriculum development in accordance with the OBE guideline: a case study of Chinese for business communication program, Prince of Songkla University, Surat Thani campus. *Journal of Liberal Arts, Prince of Songkla University, 13*(1), 236-264. **[in Thai]**

Nantasukorn, R. (2011). *Classroom research and research to improve teaching and learning.* Bangkok, Thailand: Judthong. **[in Thai]**

Patphol, M. (2019). *Contemporary curriculum development model.* Bangkok, Thailand: Innovative Leaders Centre of Curriculum and Learning. **[in Thai]**

Prapagorn, P. (2020). Problems and obstacles of Chinese language teaching and learning management of schools in Lop Buri, Ang Thong, and Saraburi province and development guidelines. *Journal of Sinology,* 14, 65-105. **[in Thai]**

Pruettikul, S. (2015). *Teaching and learning through active learning.* Retrieved from http://www.nitednayok.com/data/Active%20learning.pdf **[in Thai]**

Zhu, L., & Liping, J. (2008). *Ways on How to Teach Foreigners Chinese (Chinese Edition).* Beijing, China: Beijing Language and Culture University.